

ความเป็นหลัคนายคในข้อคิดคำหนึ่งของ
สมณสภาเพื่อความยุติธรรมและสันติ
เรื่อง “กระแสเรียกของผู้นำธุรกิจ”

Postmodernity in the Reflection of the Pontifical
Council for Justice and Peace on “Vocation
of the Business Leader”

กันต์สินี สมิตพันธุ์

* คุชฌีบัณฑิตสาขาปรัชญาและจริยศาสตร์ คณะบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ศาสตราจารย์ กิรติ บุญเจือ

* อาจารย์สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

Kansinee Smithphan

* Doctor of Philosophy in Philosophy and Ethics Graduate School,
Suan Sunandha Rajabhat University.

Professor Kirti Bunchua

* Faculty members under the Graduate School of Suan Sunandha Rajabhat University.

ข้อมูลบทความ

* รับบทความ 13 มิถุนายน 2560

* ตอบรับบทความ 19 กรกฎาคม 2560

ความเป็นหลังนวยุคในข้อคิดคำนึงของสมณสภาเพื่อความยุติธรรมและสันติเรื่อง
“กระแสเรียกของผู้นำธุรกิจ”

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาว่าข้อคิดคำนึงของสมณสภาเพื่อความยุติธรรมและสันติเรื่อง“กระแสเรียกของผู้นำธุรกิจ” สนับสนุนความเป็นหลังนวยุคภาพ โดยดำเนินการวิจัยเชิงคุณภาพตามหลักปรัชญา คือ วิชาชีวิต การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและการตีความพบว่า ข้อคิดคำนึงฯ น่าจะตีความตามหลักปรัชญานวยุค เพราะเชิญชวนให้ใช้การได้เปรียบพัฒนาสังคมตามกฎหมายของพระศาสนจักรที่ว่าสรรพสิ่งมีลำดับขั้นและมนุษย์เป็นสิ่งที่ประเสริฐสุดที่พระเจ้าทรงสร้างขึ้น ทุกสิ่งในโลกควรให้มนุษย์เป็นศูนย์กลางและเป็นผู้มีความสำคัญสูงสุด ในการส่งเสริมการสร้าง ความหมายและความเข้าใจจากการได้ทรัพยากรไว้เป็นกรรมสิทธิ์มากกว่าคนอื่น แต่ผู้วิจัยกลับคิดว่าตีความตามหลักปรัชญาหลังนวยุคสายกลางซึ่งจะให้ความหมายที่สอดคล้องกับแนวทางของพระศาสนจักรปัจจุบันนี้มากกว่า คือ เน้นการปรับใช้เทคโนโลยีที่มีคุณภาพ และเพื่อคุณภาพของกิจการจนถึงคุณภาพของชีวิตของผู้นำธุรกิจคาทอลิก เมื่อรับกระแสเรียกเป็นผู้นำธุรกิจย่อมหาทางออกของปัญหา ที่มนุษยชาติตกหลุมพรางของการพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยการเสนอให้เลือกสรรสิ่งที่ดีมาประยุกต์ใช้เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของมนุษย์และสังคมโลก เนื่องจากศรัทธาของคริสตชนคาทอลิกเสริมด้วยเหตุผล ข้อคิดคำนึงฯ นี้ ย่อมมีเจตนาให้ผู้นำธุรกิจคาทอลิกใช้พิจารณาตามหลักปรัชญาหลังนวยุคสายกลาง วิเคราะห์และประเมินค่าเรื่องต่าง ๆ ของคำสอนศาสนา เพื่อให้ทุกคนมีศาสนาเป็นหลักยึดเหนี่ยวด้วยศรัทธาอย่างมีคุณภาพขั้นพื้นฐาน คือ ความเชื่อ ความวางใจ และความรัก

คำสำคัญ: กระแสเรียก
 ผู้นำธุรกิจคาทอลิก
 ความเป็นหลังนวยุคภาพ

Abstract

The purpose of this research was to study the document of the Pontifical Council for Justice and Peace, how the work entitled "The Vocation of the Business Leader" is exposed by modernism. However, by conducting a qualitative research on the philosophical basis, which includes dialectical, discursive, and interpretative dimensions, it was found out that the reflection could be interpreted according to modern philosophy, which advocates taking advantage in business, developing society strictly according to the norms of the Catholic Church, attaching to the idea that all things are hierarchical and man is God's most precious creation. Humans are the center of the world and hold utmost importance in promoting meaning and understanding of resource ownership. Nonetheless, the researcher believes that a postmodern philosophical interpretation would give better meaning to the Church's approach, focusing on the adoption of the quality technology and the quality business including the quality of life of business leaders. This vocation, therefore, counterbalances to the solution of the problem that humanity is saved from the pitfalls of scientific and technological development by offering good choices for the improvement of the quality of life for humanity and the world. As Christians ground their faith on reason, Catholic businessmen can use their minds to critically judge, analyze, and evaluate the various aspects of religion, so that they can anchor their life and work strongly in the Christian virtues of faith, trust and love.

Keywords: vocation, Catholic businessman, postmodernity

ความเป็นหลังนวยุคในข้อคิดคำนึงของสมณสภาเพื่อความยุติธรรมและสันติเรื่อง “กระแสวิกของผู้นำธุรกิจ”

บทนำ

คริสตชนพึงเป็นคริสตชนด้วยความ
สมัครใจของตนเอง พระสังคายนาว่าติดกันที่ 2
ได้ย้ำเรื่องนี้ว่า มนุษย์ทุกคนพึงมีเสรีภาพใน
การเลือกเชื่อและนับถือศาสนาตามมโนธรรม
ของตน หากสนใจจะเข้าเป็นสมาชิกของพระ
ศาสนจักรจะต้องแสดงความจำนงต่อเจ้าหน้าที่
ของพระศาสนจักร ซึ่งจะจัดให้ได้ศึกษาให้รู้จัก
พระศาสนจักรและความหมายแห่งข่าวดีของ
พระเยซูอย่างชัดเจนเสียก่อน จึงให้ตัดสินใจ
ตามมโนธรรมเป็นครั้งสุดท้ายว่า จะยังสมัครใจ
เป็นสมาชิกจริงๆ หรือไม่ และย่อมจะบังเกิด
เป็นประชาคมของผู้มีกระแสวิกพิเศษ
ในสมัยของพระเยซู พระองค์ทรงประกาศ
แถลงการณ์ว่า “อาณาจักรแห่งสวรรค์มาถึง
แล้ว” พระศาสนจักรยังเป็นส่วนหนึ่งของ
อาณาจักรแห่งสวรรค์ (Kingdom of Heaven)
ซึ่งได้แก่ คนดีทุกคนรวมกันทั่วโลก ทั้งที่
ตายไปแล้ว ที่กำลังมีชีวิต โดยในโลกนี้พระ
ศาสนจักรมีการบริหารงานผ่านสมณกระทรวง
และมีสมณสภา (Pontifical Council) เป็น
หน่วยงานหนึ่งในสถาปการของพระศาสนจักร
โรมันคาทอลิก มีหน้าที่ดูแลกิจการด้านสังคม
ภายในพระศาสนจักรโรมันคาทอลิก เอกสาร
ที่ออกโดยสมณสภาอย่างเป็นทางการเพื่อ
กำหนดแนวความคิด และการปฏิบัติตาม
ขอบข่ายงานของแต่ละสภาเรียกว่า ข้อคิด

คำนึง (Reflection) ซึ่งคริสตชนคาทอลิกพึง
ศึกษาเพื่อให้เข้าใจหลักการของพระศาสนจักร
คาทอลิกที่แท้จริง

งานวิจัยนี้ให้ความสำคัญอยู่ที่เอกสาร
ข้อคิดคำนึงของสมณสภาเพื่อความยุติธรรม
และสันติเรื่อง “กระแสวิกของผู้นำธุรกิจ”
อันเป็นเอกสารที่มุ่งเน้นให้เป็นคู่มือสำหรับ
นักธุรกิจคาทอลิกทุกคน และสำหรับคณาจารย์
ทั้งหลายสามารถใช้ในการสอนได้ทั้งในระดับ
วิทยาลัยและมหาวิทยาลัย อีกทั้งยังเป็นเครื่อง
มือหนึ่งที่จะช่วยในการสอนเพื่อสร้างความเข้าใจ
เกี่ยวกับ “กระแสวิก” (Vocation) สำหรับ
อาชีพนักธุรกิจตามแนวทางของศาสนาคริสต์
นิกายโรมันคาทอลิก ข้อคิดคำนึงนี้เกิดจากสมณ
สภาเพื่อความยุติธรรมและสันติ โดยพระ
คาร์ดินัล ปีเตอร์ เค เอ เทิร์กสัน (Cardinal
Peter K.A. Turkson) เป็นประธานได้จัดทำ
เอกสารของสมณสภาเพื่อความยุติธรรมและ
สันติในรูปแบบของข้อคิดคำนึง โดยใช้ชื่อเรื่อง
ว่า กระแสวิกของผู้นำธุรกิจ “The Vocation
of the Business Leader” พิมพ์ขึ้นในเดือน
พฤศจิกายน ค.ศ.2012 และมีการแปลไปแล้ว
12 ภาษา ในประเทศไทย ศาตราจารย์ กิริติ
บุญเจือ เป็นผู้แปลเป็นภาษาไทย พิมพ์ครั้งแรก
เมื่อเดือนสิงหาคม ค.ศ.2014 เอกสารนี้ แบ่ง
ออกเป็น 3 ส่วน คือส่วนที่เป็นบทนำ เนื้อหา
และบทสรุป รวมทั้งหมด 87 ข้อ

เป็นที่ทราบกันดีว่า พระศาสนจักรคาทอลิกเป็นองค์กรใหญ่ที่มีความสลับซับซ้อนขององค์กรที่เป็นไปตามลำดับขั้น การปรับเปลี่ยนหรือการเปลี่ยนแปลงใดๆ ย่อมเป็นไปอย่างเชื่องช้า ในลักษณะค่อยเป็นค่อยไป มีจุดยืน หลักการ กฎเกณฑ์ที่ตายตัวในแบบอนุรักษ์นิยม ซึ่งเป็นไปตามหลักการของปรัชญานวยุค คริสตชนคาทอลิกเชื่อและปฏิบัติตามแนวทางที่พระศาสนจักรคาทอลิกชี้แนะมาตลอดยุคสมัยอย่างไม่คิดสงสัยหรือตั้งคำถามใดๆ ที่อาจส่งผลต่อการดำเนินชีวิตในโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว แต่ข้อคิดคำนึงของสมณสภาเพื่อความยุติธรรมและสันติ เรื่องกระแสเรียกของผู้นำธุรกิจนี้ มีจุดเด่นที่ชี้แนะให้ผู้นำธุรกิจ นักธุรกิจคาทอลิกทุกคนสามารถทำธุรกิจด้วยหลักการของความเสมอภาค ความมีเสรีภาพ การเข้าไปมีส่วนร่วมกับประชาคมโลกในทุกมิติ

กระแสเรียกนี้ย่อมมีผลต่อบทบาทของผู้นำบิโอสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิกในองค์กรธุรกิจหลากหลาย เช่น สหกรณ์ บริษัทข้ามชาติ ธุรกิจของครอบครัว ธุรกิจเพื่อสังคม สหกิจ ทั้งที่มุ่งแสวงกำไรและไม่มุ่งแสวงกำไร ฯลฯ นอกจากนี้ยังใช้เป็นคู่มือชี้แนะการตัดสินใจดำเนินธุรกิจในโลกปัจจุบันที่ท้าทายและเผชิญการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมที่หลากหลาย โดยส่งเสริมการคิดและการตัดสินใจบนพื้นฐานความเชื่อของมนุษยชาติด้วย

กระแสความคิดที่เน้นความเป็นเอกภาพในความหลากหลาย การไม่ยึดมั่นถือมั่น การแก้ไขประเด็นที่เื้อต่อสงคราม สนับสนุนประเด็นที่ส่งเสริมสันติภาพและมุ่งการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้นอย่างเหมาะสม สอดคล้องกันกับแนวทางของพระศาสนจักรยิ่งขึ้น ผู้นำธุรกิจย่อมได้รับกระแสเรียกให้ใส่ใจต่อโลก เศรษฐกิจ และการเงินภายใต้แสงสว่างที่ส่องให้เห็นว่าต้องทำการตามหลักการแห่งศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์เพื่อได้มาซึ่งประโยชน์สุขร่วมกัน ดังนั้น การตีความตามกระบวนทรรศน์ปรัชญาหลังนยุคสายกลาง (moderate postmodern philosophy paradigm) ต่อข้อคำนึงของสมณสภาเพื่อความยุติธรรมและสันติเรื่อง “กระแสเรียกของผู้นำธุรกิจ” ที่สนับสนุนความเป็นหลังนยุคภาพ จึงเป็นสิ่งที่จะทรงคุณประโยชน์ต่อพระศาสนจักรคาทอลิกอย่างแท้จริง

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาว่าข้อคิดคำนึงของสมณสภาเพื่อความยุติธรรมและสันติเรื่อง “กระแสเรียกของผู้นำธุรกิจ” สนับสนุนความเป็นหลังนยุคภาพอย่างไร

ความเป็นหลักนวยุคในข้อคิดคำนึงของสมณสภาเพื่อความยุติธรรมและสันติเรื่อง
“กระแสเรียกของผู้นำธุรกิจ”

สมมติฐานของการวิจัย

ผู้วิจัยเชื่อว่าข้อคิดคำนึงของสมณสภาเพื่อความยุติธรรมและสันติเรื่อง “กระแสเรียกของผู้นำธุรกิจ” สนับสนุนความเป็นหลักนวยุคที่ตั้งอยู่บนหลักนิติธรรม (The Rule of Law) หลักคุณธรรม (Morality) หลักความโปร่งใส (Accountability) หลักการมีส่วนร่วม (Participation) หลักความรับผิดชอบ (Responsibility) หลักความคุ้มค่า (Cost-effectiveness or Economy) หลักการบริหารจัดการที่ดีที่ตรงตามหลักการและแนวทางของพระศาสนจักรคาทอลิก ขับเคลื่อนตามแนวทางของปรัชญาหลัคนวยุคสายกลาง ด้วยหลักการสร้างสรรค์ ปรับตัว ร่วมมือและแสวงหา นำไปสู่การพัฒนาองค์กรและคุณภาพชีวิตของผู้นำธุรกิจคาทอลิก

ประโยชน์ที่รับจากการวิจัย

1. ได้บูรณาการความคิดของผู้นำธุรกิจคาทอลิกบนพื้นฐานความเสมอภาคและเสรีภาพตามหลักการและแนวทางของข้อคิดคำนึง
2. ได้องค์ความรู้ในการบริหารธุรกิจตามหลักปรัชญาหลัคนวยุคสายกลาง
3. ได้องค์ความรู้ใหม่เสนอแนะแก่ผู้นำธุรกิจคาทอลิกและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยนี้ดำเนินการตามรูปแบบวิธีวิจัยทางปรัชญา ศึกษาวิจัยในขอบข่ายของสาขาวิชาปรัชญาและจริยศาสตร์ ตามแนวคิดปรัชญาหลัคนวยุคสายกลาง สืบค้นข้อมูลเอกสารที่เกี่ยวข้องกับปรัชญากระบวนทรรศน์อภิปรัชญา ญาณปรัชญา ตรรกวิทยา และอรรถปริวรรต ประวัติศาสตร์ของศาสนาคริสต์ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับหลักการบริหารที่สืบค้นได้ระหว่าง 1 มิ.ย. 2559 - 30 เม.ย. 2560

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. “หลัคนวยุคภาพ” หมายถึง กระแสความคิดและท่าทีของบุคคลกลุ่มหนึ่งในปัจจุบันที่เชื่อว่าความคิดและท่าทีของตนพันธุ์ใหม่ไปแล้ว ผลพวงเกิดจากกระแสต่อต้านความคิดแบบยุคกลาง และผลจากความก้าวหน้าของวิทยาศาสตร์ โดยมีคณิตศาสตร์และตรรกวิทยาเป็นเครื่องมือสำคัญ
2. “กระแสเรียก” หมายถึง ประเภทวิถีชีวิตที่พระเจ้าทรงปรารภนาให้แต่ละคนได้ดำเนิน ซึ่งจะรู้ได้จากความรู้สึกโน้มเอียงความชอบและความถนัดกัน คนหนึ่งอาจจะชอบวิถีชีวิตหนึ่งอย่างที่สุดแต่ไม่ถนัด หรือถนัดมากที่สุดแต่ไม่ชอบ เหล่านี้ยังไม่ใช่กระแสเรียก

จำเป็นต้องหาวิธีที่อาจจะชอบน้อยลงมาแต่ถนัดที่สุด หรือถนัดน้อยลงมาแต่ชอบมากที่สุด ใครที่พบวิธีที่ชอบที่สุดและถนัดที่สุดด้วยย่อมไม่มีปัญหา ถือว่ากระแสนี้เรียกว่าปรากฏชัด แต่ความยุ่งยากเกิดขึ้นกับผู้พบว่าสิ่งชอบกลับไม่ถนัด หรือถนัดกลับไม่ชอบ ต้องใช้วิจารณ์ญาณพิณิจพิจารณาให้รอบคอบ โดยวิธีประนีประนอมระหว่างความรู้สึกชอบกับความถนัด ก่อนจะตัดสินใจว่าอาชีพใดเป็นกระแสนี้ของตน บางครั้งอาจต้องใช้เวลาพอสมควรหรือปรึกษาผู้เชี่ยวชาญประกอบ

3. “สภาสังคายนาของพระศาสนจักรคาทอลิก (Catholic Council)” เรียกสั้นๆ ว่า “สภาสังคายนา” หมายถึงองค์ประชุมผู้นำคาทอลิกทั่วโลกโดยมีพระสันตะปาปาเป็นประธาน ได้ทำมาแล้ว 21 ครั้ง ที่นับว่าสำคัญคือ 2 ครั้งสุดท้าย ได้แก่ สังคายนาวาติกันครั้งที่ 1 (the First Vatican Council) ในค.ศ.1869 และ สังคายนาวาติกันครั้งที่ 2 (the Second Vatican Council) ในค.ศ. 1962-1965

4. “สมณสาสน์” (Encyclical) เอกสารที่ออกอย่างเป็นทางการโดยพระสันตะปาปาเพื่อกำหนดแนวทางคิดและการปฏิบัติแก่ชาวคาทอลิกทุกคน

5. “สมณสภา” หมายถึง หน่วยงานหนึ่งในสภาพปกครองพระศาสนจักรโรมันคาทอลิก มีขนาดเล็กกว่าสมณะกระทรวง มีหน้าที่ดูแลกิจการด้านสังคมภายในพระศาสนจักรโรมันคาทอลิก มีชื่อเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า “สมณะทบวง” (Pontifical Council) ประธาน (president) ของแต่ละสมณะทบวงมีสมณศักดิ์เป็นพระคาร์ดินัลหรืออัครมุขนายก ปัจจุบันมีสมณะทบวงอยู่ทั้งสิ้น 12 สมณะทบวง ได้แก่ สมณะทบวงฆราวาส, สมณะทบวงการส่งเสริมคริสต์ศาสนจักรสัมพันธ์, สมณะทบวงครอบครัว, สมณะทบวงความยุติธรรมและสันติภาพ, สมณะทบวงกอร์คู눔, สมณะทบวงการอภิบาลผู้ย้ายถิ่นและคนพเนจร, สมณะทบวงการอภิบาลผู้ทำงานด้านสุขภาพ, สมณะทบวงตัวบทกฎหมาย, สมณะทบวงศาสนสัมพันธ์, สมณะทบวงวัฒนธรรม, สมณะทบวงการสื่อสารสังคม, สมณะทบวงการส่งเสริมการประกาศพระวรสารใหม่ เอกสารที่ออกโดยสมณสภาอย่างเป็นทางการ เพื่อกำหนดแนวความคิดและการปฏิบัติตามขอบข่ายงานของแต่ละสภาเรียกว่า ข้อคิดคำนึง (Reflection) ในงานวิจัยนี้ ข้อคิดคำนึงของสมณสภาเพื่อความยุติธรรมและสันติเรื่องกระแสนี้ของผู้นำธุรกิจ ต่อไปนี้เรียกว่า “ข้อคิดคำนึง”

ความเป็นหลักนวยุคในข้อคิดคำนึงของสมณสภาเพื่อความยุติธรรมและสันติเรื่อง
“กระแสเรียกของผู้นำธุรกิจ”

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเชิงคุณภาพนี้ใช้วิธีวิจัยทางปรัชญา อันได้แก่ วิชาวิธี (dialectic) โดยวิธีแลกเปลี่ยนความคิดเห็น (discursive) และการตีความ (hermeneutic) ตามหลักวิชาการจากข้อมูลเอกสารและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ผลการวิจัย

การวิจัยพบว่า ข้อคิดคำนึงเริ่มต้นโดยการให้เห็นปัญหาของธุรกิจโลก ที่ปัจจุบันพบปัญหามากมาย จึงเชิญชวนให้ผู้นำธุรกิจช่วยแก้ปัญหาในนามของพระศาสนจักรคาทอลิก ซึ่งล้วนแต่แสดงจุดยืนของลัทธิ

นวยุคที่ถือว่าความจริงต้องมีหนึ่งเดียว และระบบเดียว จะว่าตีความตามหลักปรัชญานวยุค (modern philosophy paradigm) ก็ได้ เพราะเชิญชวนให้ใช้การได้เปรียบพัฒนาสังคมตามกฎหมายเกณฑ์ของพระศาสนจักรที่ว่าสรรพสิ่งมีลำดับชั้น (ฐานานุรูปของสิ่งสร้าง) แต่ละสรรพสิ่งมีความซับซ้อนในลำดับชั้นที่ต่างกัน แต่ทว่ามนุษย์เป็นสิ่งประเสริฐสุดที่พระเจ้าทรงสร้างขึ้น มนุษย์เป็นผู้มีสิทธิและหน้าที่อันเป็นหลักการประการแรกหรือเป็นหัวใจของคำสอนด้านสังคมของพระศาสนจักร ทุกสิ่งในโลกควรให้มนุษย์เป็นศูนย์กลางและเป็นผู้มีความสำคัญสูงสุด แนวคำสอนนี้ส่งเสริมการสร้างความหมายและความเข้าใจจากการ

ได้ทรัพยากรไว้เป็นกรรมสิทธิ์มากกว่าคนอื่น ดังข้อความข้อ 1 (หน้า 8) “พระเจ้าบอกแก่เรา โดยทางพระวรสารไว้ว่า “ผู้ใดได้รับฝากไว้มาก ผู้นั้นจะถูกทวงกลับไปมากด้วย” (ลูกา 12:48) นักธุรกิจได้รับโอกาสในการใช้ทรัพยากรต่างๆ มาก พระเจ้าจึงมอบภาระที่ยิ่งใหญ่ให้ เป็นกระแสเรียกของนักธุรกิจทุกคน จะเห็นได้ว่าในช่วงสั้นๆ แห่งต้นศตวรรษนี้ ธุรกิจหลายแขนงได้สร้างนวัตกรรมอันน่าทึ่งมากมาย เช่น ด้านการบำบัดรักษาโรค นำคนทั่วโลกให้ใกล้ชิดกันอย่างรวดเร็วทันใจด้วยเทคโนโลยี และการสร้างสรรค์ความเจริญในสังคมรอบด้าน แต่ในเวลาเดียวกันก็มีด้านลบที่มีการฉ้อฉลในการทำธุรกิจ ยังผลให้เศรษฐกิจโลกเกิดความวุ่นวายปั่นป่วน เกิดความไม่เชื่อมั่นในองค์กรธุรกิจรวมไปถึงสถาบันต่างๆ ในภาคการค้าแบบเสรีด้วย ดังนั้น สำหรับผู้นำธุรกิจที่เป็นคริสตชน นี่เป็นจังหวะเวลาที่ต้องการ การเป็นพยานยืนยันความเชื่อ ความหวัง และการปฏิบัติด้วยความรักอย่างแท้จริง” หากแต่การตีความเช่นนี้เป็นการอ้างเหตุผลที่ขัดแย้งกัน สามารถพิสูจน์ได้ด้วยวิธีการอุปนัย (induction) ของแอริสตาเติลที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานแห่งการถอดสิ่งสากล คือความเชื่อว่าสิ่งสากลมีอยู่ในหน่วยย่อยที่สังกัดประเภทเดียวกัน ด้วยการพิสูจน์โดยอ้างประสบการณ์เฉพาะหน่วยที่แน่ชัดแล้วไปสนับสนุนข้อความ

ทั่วไปที่ยังไม่แน่ใจ ให้มีความแน่ใจมากขึ้น ดังนี้
 ประโยคอ้างที่ 1 ธุรกิจหลายแขนงได้
 สร้างนวัตกรรมน่าทึ่งมากมาย เช่นด้านการ
 บำบัดรักษาโรค นำคนทั่วโลกให้ใกล้ชิดกัน
 อย่างรวดเร็วทันใจด้วยเทคโนโลยี และการ
 สร้างสรรค์ความเจริญในสังคมรอบด้าน

ประโยคอ้างที่ 2 แต่ในเวลาเดียวกันก็
 มีด้านลบที่มีการฉ้อฉลในการทำธุรกิจ ยังผล
 ให้เศรษฐกิจโลกเกิดความวุ่นวายปั่นป่วน เกิด
 ความไม่เชื่อมั่นในองค์กรธุรกิจ รวมไปถึง
 สถาบันต่างๆ ในภาคการค้าแบบเสรี

ประโยคสรุป ดังนั้น สำหรับผู้นำธุรกิจที่
 เป็นคริสตชน นี่เป็นจังหวะเวลาที่ต้องการ การ
 เป็นพยานยืนยันความเชื่อ ความหวัง และการ
 ปฏิบัติด้วยความรักอย่างแท้จริง

จากรูปนิรนัยนี้ จะเห็นว่าประโยคอ้างมี
 การปฏิเสธ แต่ประโยคสรุปเป็นประโยคยืนยัน
 ซึ่งผิดกฎของการพิสูจน์ตามหลักตรรกวิทยา
 เพราะฉะนั้นรูปนิรนัยนี้จึงไม่สมเหตุผล และ
 เป็นการอ้างเหตุผลผิดอย่างหนึ่ง ดังนั้นการ
 ติดตามหลักปรัชญานวยุคจึงไม่ถูกต้อง
 อย่างไม่รู้ตาม หลักคำประกันของแอริสทาเทิล
 ได้รับความเชื่อถือเรื่อยมาจนถึงนักวิทยาศาสตร์
 รุ่นนยุค ที่เห็นว่าหลักการของแอริสทาเทิลดี
 มั่นคง แข็งแกร่ง แต่มันก็ไม่ยืดหยุ่นพอให้มีช่อง
 ทางสร้างสรรค์ของใหม่ได้

ผู้วิจัยมองว่า การเน้นการได้เปรียบของ
 ผู้นำธุรกิจในสังคม และเชิญชวนให้ผู้นำธุรกิจ
 ใช้การได้เปรียบพัฒนาสังคมตามกฎหมายของ
 พระศาสนจักรด้วยคุณภาพพื้นฐานคือ ความ
 เชื่อ ความวางใจ และความรัก นั้นล้วนเป็นไป
 ตามแนวทางนยุคที่มุ่งเน้นตามคำสอนของ
 พระศาสนจักรและตีความตามตัวอักษรจน
 เกินไป โดยยึดหลักการว่าการตีความหมายจะ
 สมบูรณ์ได้ต้องขึ้นอยู่กับตัวบทเท่านั้น

จึงเสนอว่าคุณภาพพื้นฐานดังกล่าว
 สามารถตีความให้เป็นหลังนยุคได้ ไม่จำเป็นต้อง
 ตีความตามตัวอักษรเพียงอย่างเดียว แต่
 สามารถตีความตามเจตนาของผู้อ่าน ดังที่
 กาดาเมอร์ได้กล่าวไว้ว่า การอ่านเป็นการ
 สนทนาระหว่างผู้อ่านกับตัวบทไม่ใช่สนทนา
 กับผู้เขียน คำสอนเกี่ยวกับความเชื่อ ความ
 วางใจ และความรัก ถ้าเชื่อว่ามีพระเป็นเจ้า
 เพียงองค์เดียวและเป็นผู้สร้างสรรค์สิ่ง วางใจ
 ว่า จะมีชีวิตนิรันดร์บนสวรรค์ และพระเป็นเจ้า
 เป็นความรัก จึงต้องมีความเคารพต่อความดี
 เฉพาะตัวของแต่ละสิ่งสร้าง หลีกเลี่ยงการนำ
 สรรพสิ่งไปใช้อย่างผิดวัตถุประสงค์ เพราะทุก
 สรรพสิ่งพระเจ้าสร้างให้พึ่งพาอาศัยกันและกัน
 แต่ละสิ่งมีความแตกต่าง เพื่อช่วยเสริมกันและ
 กันให้สมบูรณ์ มาตรการความจริงทางศาสนา
 ของชาวคริสต์ทั้งมวลอยู่ที่คัมภีร์ไบเบิลแต่
 คัมภีร์ไบเบิลไม่ตอบปัญหาทุกประเด็นให้เข้าใจ

ความเป็นหลัณยุคในข้อคิดคํานึงของสมณสภาเพื่อความยุติธรรมและสันติเรื่อง
“กระแสเรียกของผู้นำธุรกิจ”

อย่างตรงๆ ส่วนมากต้องการการตีความ การตีความกระแสเรียกที่เหมาะสมในยุคปัจจุบัน จึงเน้นการปรับใช้เทคโนโลยีที่มีคุณภาพและเพื่อคุณภาพของกิจการจนถึงคุณภาพของชีวิตของผู้นำธุรกิจคาทอลิก ดังข้อความ ข้อ 40 (หน้า 36) “ธุรกิจที่ถือได้ว่าประสบความสำเร็จต้องสนใจและพยายามดูแลความต้องการแท้ๆ ของมนุษย์ให้อยู่ในระดับดีเลิศ โดยเน้นนวัตกรรม การสร้างสรรค์และการริเริ่มอย่างเข้มข้น ธุรกิจดังกล่าวมานี้ขณะนี้ผลิตสินค้าออกจำหน่ายอย่างที่เคยผลิตกันมาแต่ก่อน อันได้แก่ สินค้าทางการแพทย์ การสื่อสาร อาหาร พลังงาน และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆ แต่ทว่ามิอะไรใหม่ในวิธิตอบสนองความต้องการของมนุษย์ คือ ทั้งสินค้าและงานบริการมีคุณภาพสูงขึ้นอย่างมาก และที่ใดทำได้ดียิ่งๆ ที่นั่นคุณภาพชีวิตของผู้คนสูงขึ้นอย่างเห็นได้ชัด”

แนวคิดนี้ยังแพร่หลายผ่านผู้นำคาทอลิกทั่วโลกที่ได้รับคำแนะนำว่า นักบวชต้องได้รับการอบรมการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่เพื่อที่ว่าจะได้นำสิ่งนี้ไปใช้ในการแพร่ธรรม นักบวชจำเป็นต้องได้รับการฝึกอบรมการใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพเพื่อที่พวกเขาจะได้มีโอกาสเทศน์สอนเกี่ยวกับพระศาสนจักร และช่วยเหลือทุกคนให้ค้นพบพระพักตร์ของพระคริสตเจ้า การอภิบาลใน

โลกของการสื่อสารยุคดิจิทัลถือว่าสำคัญมาก เพราะมันคือการนำเราให้ติดต่อกับเพื่อนต่างศาสนา ผู้ไม่มีความเชื่อในพระเจ้า และคนทุกชาติ ทุกวัฒนธรรม ทั้งนี้สอดคล้องกับแนวคิดการไตร่ตรองในเอกสารนี้ยอมเปิดทางให้ผู้นำธุรกิจ ให้สมาชิกขององค์กรธุรกิจ ตลอดจนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย ได้รู้ถึงแนวทางปฏิบัติ เพื่อประโยชน์สุขส่วนรวม ซึ่งในบริบทของศาสนาคริสต์ยอมเชื่อมกับความสุข 8 กรณียะ จากเทศนาบนภูเขา (the Sermon on the Mount) ที่ว่า ผู้มีใจยากจนย่อมเป็นสุข เพราะอาณาจักรสวรรค์เป็นของเขา ผู้เป็นทุกข์ โศกเศร้าย่อมเป็นสุข เพราะเขาจะได้รับการปลอบโยน ผู้มีใจอ่อนโยนย่อมเป็นสุข เพราะเขาจะได้รับแผ่นดินเป็นมรดก ผู้หิวกระหายความชอบธรรมย่อมเป็นสุข เพราะเขาจะอิ่ม ผู้มีใจเมตตา ย่อมเป็นสุข เพราะเขาจะได้รับพระเมตตา ผู้มีใจบริสุทธิ์ย่อมเป็นสุข เพราะเขาจะได้เห็นพระเจ้า ผู้สร้างสันติย่อมเป็นสุข เพราะเขาจะได้ชื่อว่า เป็นบุตรของพระเจ้า ผู้ถูกเบียดเบียนข่มเหงเพราะความชอบธรรมย่อมเป็นสุข เพราะอาณาจักรสวรรค์เป็นของเขา (มัทธิว 5:3-10)

กระแสเรียกนี้จึงเป็นทางออกของปัญหาที่มนุษยชาติดิ้นรนแสวงหาความสุขแท้ แต่ต่างก็ตกหลุมพรางของการพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จึงเหมือนวิ่งวนอยู่ในเขาวงกตหา

ทางออกไม่พบ ปรัชญาหลังนวยุคสุดชั่วได้ทำหน้าที่สำคัญคือ ได้วิพากษ์จุดอ่อนของระบบเครือข่ายความรู้ที่ทำให้มนุษย์ยึดมั่นถือมั่นและเป็นปมสำคัญของความขัดแย้งต่างๆ พร้อมทั้งเรียกร้องให้มนุษย์ปรับท่าทีในการปฏิบัติต่อกัน และตระหนักถึงความลวงหลอกที่ทำให้มนุษย์หลงอยู่กับความเป็นเกินจริง (hyper reality) ของสังคม ยิ่งในยุคเทคโนโลยีสารสนเทศนี้ ยิ่งทำให้ปัญหาต่างๆ ขยายตัวอย่างไม่เคยเกิดขึ้นเช่นนี้มาก่อน ปรัชญาหลังนวยุคสายกลางได้ชี้ชวนให้มนุษย์ตั้งสติและทำการย้อนอ่านความรู้ใหม่ทั้งหมดและเลือกสรรสิ่งที่ดีมาประยุกต์ใช้เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของมนุษย์และสังคมโลก

สรุปและอภิปรายผลวิจัย

สังคมปัจจุบันต้องการจริยธรรมเกี่ยวกับอาชีพ เพราะในปัจจุบันผู้ประกอบการเดียวกันมักรวมกลุ่มกันเพื่อรักษาผลประโยชน์ร่วมกัน ทำให้กลุ่มธุรกิจบางกลุ่มมีอำนาจต่อรองถึงกับบังคับกฎหมายได้ หากไม่มีจริยธรรมแห่งอาชีพของตนเพียงพอ จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีจริยธรรมหรือจรรยาบรรณประจำอาชีพของตนเป็นข้อบังคับภายในจิตใจ นอกเหนือไปจากกฎหมายซึ่งบังคับเพียงผิวเผินภายนอก จริยธรรมอาชีพผูกมัดผู้ประกอบการอาชีพนั้นมีผลบังคับให้ต้องปฏิบัติตาม โดยมีศักดิ์ศรีแห่ง

ความเป็นมนุษย์ของตนเป็นเดิมพัน พระสันตะปาปาฟรังซิสในบทเทศนาของพระองค์ว่า “การทำงานได้ให้ศักดิ์ศรีและความมีเกียรติแก่ตัวเรา ใครที่ทำงานที่เปี่ยมด้วยศักดิ์ศรีและความมีเกียรติ เขาก็จะได้รับเกียรตินั้นๆ” (โป๊ป ฟรานซิส, ผู้รวบรวม, 2557, หน้า 37) อาชีพธุรกิจหมายถึงการลงทุนเพื่อหาผลกำไร นักธุรกิจจึงมุ่งแสวงหาประสิทธิภาพตัวเงินเป็นที่ตั้ง ผลคือบริษัทใหญ่เอาเปรียบบริษัทเล็ก คนฉลาดเอาเปรียบคนโง่ พ่อค้าเอาเปรียบประชาชน ทางแก้ไขคือจริยธรรมแบบประนีประนอม คือ ทุกคนมีสิทธิและเสรีภาพที่จะประกอบธุรกิจได้ตามความถนัดของตน ภายใต้การควบคุมของกฎหมายโดยรักษาจรรยาบรรณอันเหมาะสม และภายใต้กฎศีลธรรมของศาสนาอันมีประกาศิตบังคับในระดับ “จงและอย่า” เน้นการผูกมิตรยิ่งกว่าการตั้งเข้าศาสนา เพื่อช่วยให้ทุกคนได้มีโอกาสพัฒนาคุณภาพชีวิตและมีความสุขในศาสนาของเขา

ปรัชญากระบวนทรรศน์หลังนวยุคสายกลางเสนอให้มนุษย์มุ่งกระทำเพื่อความสุขแท้ตามความเป็นจริง เป็นความสุขสูงสุดในโลก ด้วยการพัฒนาคุณภาพชีวิต มนุษย์ย่อมต้องคิดอ่านหาวิถีการดำรงชีวิตให้เหมาะสมซึ่งย่อมจะเกิดความสุขตามสัจจญาณปัญญา คือ การได้คิด และด้วยพลังแห่งปรัชญาหลังนวยุค

ความเป็นหลัณวญคในข้อคิดค้ำนงของสมณสภาเพื่อความยุติธรรมและสันติเรื่อง “กระแสเรียกของผู้นำธุรกิจ”

คือ การสร้างสรรค์ ปรับตัว ร่วมมือ และ
แสวงหา จะทำให้นุชยคิดได้อย่างหลากหลาย
และการพอเพียงที่ส่งเสริมการแบ่งปันยอมเน้น
การที่มนุษย์จะดำเนินชีวิตด้วยความเมตตา
มุ่งสู่การมีความสุขบนความสุขของผู้อื่น ผู้นำ
ธุรกิจที่ได้รับกระแสเรียกนี้ยอมทำงานธุรกิจ
ของตนเพื่อให้ได้ความสุขแท้จากการพัฒนา
คุณภาพชีวิตเขายอมดองลงมือปฏิบัติ นั่นคือ
มุ่งมั่นขยันทำมาหากิน ไม่เกียจคร้าน กระทำ
การงานต่างๆ อย่างเต็มกำลัง เกิดความรับผิดชอบ
ยอมรับต่อสังคม เน้นการปรับตัวและการร่วม
มือกันภายในองค์กรจะดีมาก เพราะต่างก็
ปรารถนาดีต่อกัน เป็นการแข่งกันดี ไม่ได้
แข่งขันเพื่อชนะหรือเอาไรดเอาเปรียบกัน การ
ตีความกระแสเรียกจึงสอดคล้องกับลัทธินาม
นิยม(nominalism) ที่ถือว่าศรัทธาจะต้องตาม
เหตุผล เพราะคำสอนทางศาสนาทุกข้อจะต้อง
อธิบายได้ด้วยเหตุผลเสียก่อนจึงจะเชื่อได้
ถ้ายังไม่อาจจะเข้าใจชัดเจนด้วยเหตุผลก็ยังไม่
ต้องเชื่อ ดังนั้นการตีความจึงจะช่วยให้คริสตชน
สามารถเข้าใจคำสอนเรื่องกระแสเรียกได้ด้วย
เหตุผลอย่างเหมาะสม ข้อคิดค้ำนงมีเจตนาให้
นักธุรกิจคาทอลิกใช้วิจารณ์ญาณตามหลัก
ปรัชญาหลัณวญคสายกลางวิเคราะห์และ
ประเมินค่าเรื่องราวต่างๆ ของศาสนา ทำให้
ผู้นับถือศาสนาต่างหันหน้าเข้าหากัน ต่างลัทธิ
ต่างสำนัก และต่างทฤษฎีหันหน้าเข้าหากัน
เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ประสบการณ์แก่กันและ

กัน หวังความร่วมมือโดยไม่ต้องเชื่อเหมือนกัน
เพื่อเป็นการสร้างบรรยากาศแห่งเอกภาพบน
ความหลากหลาย เป็นการสร้างความหวังให้
กับสันติภาพอย่างกว้างขวางที่เรียกว่า คริสต์
สัมพันธ์ (ecumenism) เพื่อให้ทุกคนมีศาสนา
เป็นหลักยึดเหนี่ยวความศรัทธาด้วยคุณภาพ
พื้นฐาน คือ ความเชื่อ ความวางใจ และความ
รัก

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ในส่วนข้อเสนอแนะสำหรับทำการวิจัย
ครั้งต่อไปนั้น ผู้วิจัยขอเสนอให้นำเอาเอกสาร
ข้อคิดค้ำนงที่ออกโดยสมณสภาเพื่อความ
ยุติธรรมและสันติเรื่อง “กระแสเรียกผู้นำ
ธุรกิจ” มาวิเคราะห์ตีความในแง่มุมที่ผู้วิจัย
ยังไม่ได้กล่าวถึงหรือให้น้ำหนักความสำคัญใน
ระดับลึก ยกตัวอย่างเช่น

1. ควรมีการศึกษาวิจัยผู้นำในแบบการ
รับใช้พระเป็นเจ้าก่อนอื่นใด ตามข้อค้ำนงข้อที่
13 หน้า 14

2. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัย 4
ประการ ที่มีอิทธิพลต่อผู้นำธุรกิจคาทอลิกตาม
ข้อคิดค้ำนงหน้า 4

ตลอดทั้งแนะนำการประยุกต์ใช้ให้
เหมาะสมกับยุคสมัยปัจจุบัน ก็จะเป็นงานวิจัย
ที่น่าสนใจและเกิดประโยชน์ต่อธุรกิจได้ทั้งใน
ด้านแนวคิดและในทางปฏิบัติ

บรรณานุกรม

- กิรติ บุญเจือ. (2551). **คู่มือจริยศาสตร์ตามหลักวิชาการสากล**. กรุงเทพฯ: เซน ปรี้นติ้ง.
- _____. (2547). **ตรรกวิทยาและตรรกวิทยาสัญลักษณ์เบื้องต้น**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2538). **ศาสนศาสตร์เบื้องต้น ชุดศาสนศึกษา**. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนพานิช.
- _____. (2530). **หลักปฏิบัติของชาวคริสต์คาทอลิก (คริสตศาสนาภาคหลัง) ชุดศาสนศึกษา**. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนพานิช.
- โป๊ป รีฟอर्ट, ผู้รวบรวม. (2557). **ความจริง ความรัก ความเมตตา**. กรุงเทพฯ: เจ สไมล์ ดีไซน์.
- Pontifical Council for Justice and Peace. (2557). **ข้อคิดคำนึงเรื่อง “กระแสเรียกผู้นำธุรกิจ” (แปลจาก A Reflection: The Vocation of the Business Leader โดย กิรติ บุญเจือ)**. กรุงเทพฯ: ชมรมนักธุรกิจคาทอลิก.
- Bauman, Z. (1993). **Postmodern Ethics**. Cambridge: Blackwell.
- Hayes, J. L. (1996). In **God We Trust: But Which One?**. Madison, WI: Freedom from Religion Foundation.
- Plunkett, W.R., & Attner, R. F. (1997). **Meeting and Exceeding Customer Expectations, Management**. Cincinnati Ohio: South Weston College Publishing.
- Ricoeur, P. (1981). **The Task of Hermeneutics**. In **Hermeneutics and the Human Sciences: Essays on Language, Action and Interpretation**, (Ed. and Trans. John B. Thompson). Cambridge: Cambridge University Press.
- Tannenbaum, R., & Schmidt, W. H. (1958). **How to Choose a Leadership Pattern**. Harvard Business Review 36.